

GRAU EN FISIOTERÀPIA

23016 - FONAMENTS DE FISIOTERÀPIA

Informació general

- Tipus d'assignatura : Obligatòria
- Coordinador : Esther Mur Gimeno
- Curs: Primer
- Trimestre: Primer
- Crèdits: 10
- Professorat:
 - Luciana Moizé Arcone <lmoize@tecnocampus.cat>
 - Anabel Casanovas Alvarez <acasanovasa@tecnocampus.cat>
 - Esther Mur Gimeno <emur@tecnocampus.cat>
 - Juan José García Tirado <jgarciat@tecnocampus.cat>
 - Marc Terradellas Fernández <mterradellas@tecnocampus.cat>

Idiomes d'impartició

- Català
- Castellà

Competències que es treballen

Bàsica

- B3_ Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi), per emetre judicis que incorporin una reflexió sobre temes rellevants de caire social, científic i ètic

Específica

- E2_Conèixer i comprendre les ciències, els models, les tècniques i els instruments sobre els que es fonamenta, articula i desenvolupa la fisioteràpia
- E3_Conèixer i comprendre els mètodes, procediments i actuacions fisioterapèutiques, encaminades tant a la terapèutica pròpiament dita a aplicar en la clínica per a la reeducació o recuperació funcional, com la realització d'activitats dirigides a la promoció i manteniment de la salut
- E7_Dissenyar el pla d'intervenció de fisioteràpia atenent a criteris d'adequació, validesa i eficiència

Transversal

- T2_Demostrar capacitat d'organització i planificació

- T3_L'estudiant ha de ser capaç de desenvolupar habilitats en les relacions interpersonals i siguin capaços de treballar dins d'un equip intra i interdisciplinar

Descripció

L'assignatura de Fonaments de Fisioteràpia és una formació obligatòria del grau de Fisioteràpia.

En ella es desenvoluparan els fonaments de la Fisioteràpia al llarg de la història, tant en la seva part més procedimental com en aspectes teòrics de base. Es descriuen els elements essencials de la intervenció del futur fisioterapeuta, tenint en compte els principis físics terapèutics, la seva aplicació, els beneficis i efectes adversos, així com la durada i la freqüència de les intervencions del tractament proposat pel fisioterapeuta.

Aquesta assignatura està constituïda per un bloc teòric i un bloc pràctic:

- Bloc teòric (4 crèdits ECTS): fonaments i procediments de fisioteràpia
- Bloc pràctic (6 crèdits ECTS): cinesiteràpia passiva i massoteràpia

Aquesta assignatura vetlla per introduir la perspectiva de gènere en el seu contingut i desenvolupament.

Resultats d'aprenentatge

RA20. Identificar els principals agents físics emprats en les intervencions de fisioteràpia. Classificar-los segons el seu efecte i importància i establir l'ordre de prioritats en la seva aplicació terapèutica.

RA21. Analitza les expectatives del pacient respecte a la seva evolució, demanda i necessitats

RA22. Elabora el protocol d'intervenció en funció de la negociació conjunta entre el terapeuta i pacient

RA23. Realitza el diagnòstic de fisioteràpia per determinar les deficiències, limitacions a l'activitat i restriccions a la participació que requeriran d'una intervenció específica de Fisioteràpia

RA25. Aprèn els fonaments de Fisioteràpia a les patologies múscul esquelètiques, avaluació específica de les disfuncions múscul esquelètiques. Principals tècniques d'intervenció. Classificació en funció dels seus principis físics i efectes sobre l'organisme

RA27. Interacciona amb els professionals mèdics pel guany d'eficàcia terapèutica. Elabora objectius conjunts d'intervenció

Metodologia de treball

Activitat	Hores
AF1. Classes teòriques	33,5
AF3. Classes Pràctiques	52
AF5. Tutories	5
AF6. Estudi i treball en grup	20
AF7. Estudi i treball autònom, individual	142,5
Total	250

Continguts

Bloc teòric:

- **Fonaments de la Fisioteràpia**

Tema 1: Bases conceptuals de la fisioteràpia

Tema 2: Referències històriques en fisioteràpia

Tema 3: Perfils professionals i camps d'actuació

Tema 4: Aspectes generals en fisioteràpia

Tema 5: Principis de la comunicació humana

Tema 6: Classificació Internacional del Funcionament, de la Discapacitat i de la Salut (CIF)

Tema 7: Història clínica en fisioteràpia

Tema 8: Entrevista en fisioteràpia (ROMP-P)

Tema 9: MIF: Mètode d'intervenció en fisioteràpia

Tema 10: Codi deontològic en fisioteràpia

- **Procediments de Fisioteràpia**

Tema 1: Agents físics:

- Cinesiologia, cinesiteràpia, termoteràpia, crioteràpia, electroteràpia, hidroteràpia
- Efectes fisiològics i secundaris dels agents físics

Tema 2: Ergonomia i higiene postural

- Educació sanitària

Tema 3: Fisioteràpia hospitalària:

- Bases de l'atenció hospitalària

Tema 4: Bases de l'atenció no hospitalària

- Rehabilitació domiciliària
- Telerehabilitació

Bloc pràctic:

- **Massoteràpia**

Tema 1: Generalitats de la massoteràpia

- 1.1. Normes d'higiene
- 1.2. Postures del fisioterapeuta i del pacient

Tema 2: Maniobres principals

- 2.1. Effleurage superficial i profund
- 2.2. Pressió lliscant
- 2.3. Friccions palmars
- 2.4. Amassament (digital, digito palmar, pulpo pulgar, nudillar i avantbraç colze)
- 2.5. Percussions
- 2.6. Vibracions
- 2.7. Pinça rodada
- 2.8. Inhibicions

Tema 3: Seqüència massatge d'esquena

Tema 4: Seqüència massatge lumbar / abdomen

Tema 5: Seqüència massatge cervico – dorsal

Tema 6: Seqüència massatge EESS

Tema 7: Seqüència massatge EEII

- **Cinesiteràpia passiva**

Tema 1: Generalitats de la Cinesiteràpia

- 1.1. Consideracions fonamentals d'anatomia i fisiologia articular
- 1.2. Efectes de la cinesiteràpia
- 1.3. Cinesiteràpia passiva: Tipus de mobilitzacions passives
- 1.4. Principis bàsics de les mobilitzacions passives

Tema 2: Cinesiteràpia passiva aplicada a la Extremitat Superior

- 2.1. Mobilitzacions passives de l'articulació glenohumeral
- 2.2. Mobilitzacions passives de l'articulació escàpulo toràcica
- 2.3. Mobilitzacions passives del complexe articular del colze
- 2.4. Mobilitzacions passives del complexe articular del canell
- 2.5. Mobilitzacions passives de les articulacions de la mà i dits

Tema 3: Cinesiteràpia passiva aplicada a la Extremitat Inferior

- 3.1. Mobilitzacions passives I de l'articulació coxofemoral
- 3.2. Mobilitzacions passives de l'articulació del genoll
- 3.3. Mobilitzacions passives de l'articulació del turmell
- 3.4 Mobilitzacions passives del complexe articular del peu

Activitats d'aprenentatge

- MD1. Mètode expositiu o lliçó magistral: transmetre coneixements i activar els processos cognitius de l'estudiant mitjançant un aprenentatge unidireccional
- MD2. Estudi de casos: adquirir aprenentatge mitjançant l'anàlisi de casos reals o simulats
- MD3. Resolució d'exercicis i problemes: exercitar, assajar i posar en pràctica els coneixements previs
- MD4. Aprenentatge basat en problemes (ABP): desenvolupar coneixements actius a través de la resolució de problemes
- MD5. Aprenentatge orientat a projectes: realització d'un projecte per a la resolució d'un problema, aplicant habilitats i coneixements adquirits
- MD6. Aprenentatge cooperatiu: fomentar coneixements actius i significatius de manera cooperativa

Sistema d'avaluació

Bloc teòric:

Activitat avaluadora	Ponderació
SE1.Portafoli electrònic	30%
SE2.Exposició Oral	20%
SE3.Examen Final	50%

Bloc pràctic Massoteràpia:

Activitat avaluadora	Ponderació
SE1.Portafoli electrònic	40%
SE3.Examen Final	40%
SE4.Autoavaluació	20%

Bloc pràctic Cinesiteràpia passiva:

Activitat avaluadora	Ponderació
SE1.Portafoli electrònic	40%
SE3.Examen	60%

La nota final de l'assignatura estarà formada pels tres blocs amb la següent ponderació: 40% el bloc teòric, 30% bloc pràctic de massoteràpia i 30% bloc pràctic de cinesiteràpia passiva.

Per aprovar l'assignatura, cal aprovar els tres blocs específics per separat. Serà necessari aprovar l'examen final del bloc teòric i del bloc pràctic de cinesiteràpia passiva amb una nota igual o superior a 5 per fer mitjana amb la resta d'activitats avaluatives del bloc.

És obligatori assistir al 80% de les classes de cadascun dels blocs pràctics, el fet de no fer-ho tindrà com a conseqüència el suspens de l'assignatura sense l'opció de la recuperació, per la qual cosa s'haurà de cursar una altra vegada l'assignatura el curs acadèmic següent.

La còpia total o parcial en qualsevol de les activitats d'aprenentatge significarà un "No Presentat" en l'assignatura, sense opció a presentar-se a la prova de recuperació i sense perjudici de l'obertura d'un expedient per aquest motiu."

Període de recuperació

Els estudiants tindran l'opció de realitzar la recuperació de l'assignatura quan s'hagin presentat a l'examen final en cadascun dels blocs i no hagin aprovat l'assignatura. Les activitats No Presentades no es podran recuperar.

Bloc teòric

En el supòsit que no s'hagi aprovat l'examen final, per aprovar el bloc teòric es realitzarà un examen test que ponderarà amb la resta d'activitats. En el cas que l'alumne hagi aprovat l'examen final però no hagi superat el bloc teòric, la recuperació consistirà en un examen de preguntes obertes a desenvolupar, que caldrà aprovar amb una nota mínima de 5. La nota obtinguda d'aquest examen final farà mitjana ponderada amb la nota de l'examen final aprovat.

Bloc pràctic

- **Cinesiteràpia passiva:** les activitats vinculades al e-portafoli no es podran recuperar. La recuperació d'aquest bloc consistirà en una prova pràctica.

- **Massoteràpia:** les qualificacions obtingudes en l'avaluació contínua seran conservades com a part de la nota final de l'assignatura, tant les superades com les no superades, per tal de preservar els criteris de l'avaluació continuada, mantenint la mateixa ponderació que a la primera convocatòria. Les activitats vinculades al e-portafoli no es podran recuperar. La recuperació d'aquest bloc consistirà en una prova pràctica.

Assistència

Serà obligatori assistir al 80% de les hores dels blocs pràctics per tal d'aprovar l'assignatura, el fet de no fer-ho tindrà com a conseqüència el suspens de l'assignatura sense l'opció de la recuperació, per la qual cosa s'haurà de cursar una altra vegada l'assignatura el curs acadèmic següent.

Normes de conducta

L'assistència a classe sense respectar les normes bàsiques d'higiene i d'uniformitat en el vestit podrà ser sancionada.

Durant les pràctiques en classe i especialment, durant les proves d'avaluació, els alumnes no podran dur objectes que puguin interferir en l'execució de les tècniques, com a anells, rellotges, braçalets, pendents llargs, etc. Així mateix, la higiene de les mans serà fonamental, amb unes ungles tallades curtes i netes sense pintar.

Donat el caràcter pràctic de les classes i per a facilitar i realitzar d'una manera correcta els procediments palpatoris manuals i l'execució de les proves d'avaluació, serà necessari portar roba adequada com a pantaló curt i top, considerant que en moltes situacions la regió anatòmica avaluada haurà de quedar desproveïda de roba per a poder observar i palpar els relleus anatòmics.

Recursos

Bàsics

Bibliografies

- Alcántara, S.; Hernández, MA.; Ortega, E.; Sanmartín, MV. Fundamentos de fisioterapia. Ed. Síntesis.
- Biriukov, A. El masaje deportivo. Paidotribo, 2007
- Clay, J. Masaje terapéutico básico. LIPPINCOTT WILLIAMS AND WILKINS. WOLTERS KLUWER HEALTH, 2008
- Fernández de las Peñas, C.; Melián Ortiz, A. Cinesiterapia. Bases fisiológicas y aplicación práctica. Elsevier.
- Ferrer Anglada, J. Masaje avanzado: valoración y abordaje de las disfunciones del tejido blando. Masson, 2011
- Fritz, S. Guía de masaje avanzado para el control del dolor. Ed. Masson, 2014
- Güeita, J.; Alonso, M.; Fernández, C. Terapia Acuática. Elsevier, 2015
- Genot, Neiger, Pierron, Péninou. Kinesioterapia. Tomos I, II, III, IV. Madrid: Ed. Panamericana. 1988
- Igual, C.; Muñoz, E.; Aramburu, C.; Fisioterapia general: cinesiterapia. Madrid: Ed. Síntesis
- Sagrera Ferrándiz, J. Quiromasaje: técnica y sensibilidad. Meteora 2008
-

Complementaris

Bibliografies

- Cameron, M. Agentes Físicos en Rehabilitación: de la investigación a la práctica. Elsevier, 2013 (4ª edición)
- De la Torre, J. Técnicas de hidroterapia y balneoterapia. Alcalá Grupo Editorial, 2014.
- Dvorak, J.; Dvorak, V. Medicina manual: Diagnóstico (vol. 1) Tratamiento (vol. 2). Ed. Scriba, 2ª Edición.1993
- Hainaut, K. Introducción a la biomecánica. Editorial Jims, Barcelona, 1976
- Kaltenborn, F.M. Fisioterapia manual extremidades. Madrid: Mc Graw-Hill interamericana.1999
- Kapandji, I. A. Cuadernos de fisiología articular I. Barcelona: Ed. Masson, 6º edición. 2006
- Kapandji, I. A. Cuadernos de fisiología articular II. Barcelona: Ed. Masson, 6º edición. 2006
- Rodrigo, C. Miralles, M. Biomecánica clínica del aparato locomotor. Barcelona: ed. Masson, 1998
- Vázquez Gallego, J. Manual profesional del masaje. Paidotribo, 2009